

**RAPPORT
INTERNATIONAAL
LOONKOSTENONDERZOEK
2009**

Vereniging FME-CWM

April 2009

Inhoudsopgave

Inleiding	blz. 2
Hoofdstuk 1 LONEN EN LOONKOSTEN	blz. 4
- Loonkosten per uur productiepersoneel <i>Hourly labour cost blue collars</i>	blz. 5
- Loonkosten per uur kantoorpersoneel <i>Hourly labour cost white collars</i>	blz. 6
- Jaarloonkosten productiepersoneel <i>Annual Labour cost blue collars</i>	blz. 7
- Jaarloonkosten kantoorpersoneel <i>Annual labour cost white collars</i>	blz. 8
- Bruto jaarloon productiepersoneel <i>Annual gross salary blue collars</i>	blz. 9
- Bruto jaarloon kantoorpersoneel <i>Annual gross salary white collars</i>	blz. 10
- Netto jaarloon productiepersoneel <i>Annual net salary blue collars</i>	blz. 11
- Netto jaarloon kantoorpersoneel <i>Annual net salary white collars</i>	blz. 12
- Koopkracht productiepersoneel <i>Salary purchasing power blue collars</i>	blz. 13
- Koopkracht kantoorpersoneel <i>Salary purchasing power white collars</i>	blz. 14
- Werkgeverslasten sociale zekerheid <i>Social contributions employer</i>	blz. 15
- Wig productiepersoneel <i>Blue collars company labour cost / worker net salary</i>	blz. 16
- Inhoudingen op bruto jaarloon productiepersoneel <i>Deduction annual Gross wage blue collars</i>	blz. 18
- Wig kantoorpersoneel <i>White collars company labour cost / worker net salary</i>	blz. 19
- Inhoudingen op bruto jaarloon kantoorpersoneel <i>Deduction annual Gross wage white collars</i>	blz. 21
Hoofdstuk 2 ARBEIDSDUUR	blz. 22
- Feitelijke arbeidsduur productiepersoneel <i>Annual hours of effective work blue collars</i>	blz. 23
- Feitelijke arbeidsduur productiepersoneel, excl. overwerk <i>Annual hours of effective work blue collars (excluding overtime)</i>	blz. 24
- Verzuimde uren productiepersoneel <i>Annual absenteeism blue collars</i>	blz. 25
- Theoretische arbeidsduur productiepersoneel <i>Theoretical annual hours of work blue collars</i>	blz. 26
- Feest/vakantie/adv-dagen <i>Public holidays/vacation days/paid leaves</i>	blz. 27
- Feitelijke arbeidsduur kantoorpersoneel <i>Annual hours of effective work white collars</i>	blz. 28
- Verzuimde uren kantoorpersoneel <i>Annual absenteeism white collars</i>	blz. 29
- Theoretische arbeidsduur kantoorpersoneel <i>Theoretical annual hours of work white collars</i>	blz. 30

Inleiding

Bij de leden van de Vereniging FME-CWM is er sprake van een aanhoudende vraag naar gerichte informatie over loonkosten en salarisniveaus in en buiten Europa. Om aan deze vraag tegemoet te kunnen komen heeft de Vereniging FME-CWM in 2008 haar medewerking verleend aan een grootschalig internationaal loonkostenonderzoek, in o.a. de Metalektro Industrie, welk onderzoek is uitgevoerd door Unione Industriale Torino (Italiaanse werkgeversorganisatie).

Ten behoeve van dit onderzoek hebben ca. 80 multinationals informatie verstrekt over hun niveau van arbeidsvoorwaarden in de onderzochte landen waar zij gevestigd zijn.

Door de specifieke ervaring van deze deelnemers en het feit dat betrouwbare internationale loongegevens moeilijk te bemachtigen zijn, worden de resultaten van dit onderzoek als zeer waardevol gezien.

De uitwerking van dit onderzoek (Metalektro Industrie) is in februari 2009 aan FME-CWM ter beschikking gesteld.

FME heeft het rapport vervolgens vertaald naar het Nederlands. Voor zowel productie- als kantoorpersoneel is een vergelijking gemaakt tussen 32 landen.

Deelnemende landen (verdeeld per gebied):

EU LANDEN	
Nederland	Polen
Duitsland	Roemenie
België	Hongarije
Tsjechië	Slowakije
Oostenrijk	Portugal
Groot-Brittannië	Spanje
Frankrijk	Italie
NIET-EU LANDEN	
Australie	China
USA	India
Turkije	Filippijnen
Brazilië	Nigeria
Zuidafrika	Arabische Emiraten
Venezuela	Egypte
Argentinië	Rusland
Algerije	Iran
Mexico	Maleisie

Vetgedrukt: Euro zone

Euro Zone

Dit is de benaming voor de zone waarbinnen de euro de munteenheid is. Momenteel omvat de Euro Zone zestien lidstaten van de Europese Unie (België, Duitsland, Finland, Frankrijk, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Spanje, Griekenland, Slowakije, Slovenië, Cyprus en Malta). 9 landen in dit onderzoek.

Europese Unie (27 landen)

Lidstaten: Nederland, België, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk, Italië, Griekenland, Denemarken, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Spanje, Portugal, Oostenrijk, Finland, Zweden, Roemenie, Hongarije, Tsjechië, Slowakije, Cyprus, Estland, Letland, Litouwen, Malta, Slovenië, Bulgarije en Roemenie. 14 landen in dit onderzoek.

De gegevens in dit rapport staan vermeld in euro's.

Vereniging FME-CWM

Theo van den Hoven (beleidsmedewerker economie en onderzoek)

EEN AANTAL DEFINITIES (some definitions)

- **Loonkosten per uur:** totale loonsom per jaar / feitelijk gewerkte uren p.j.
Hourly wage cost: Total annual wage sum / annual hours of effective work
- **Jaarloonkosten:** totale loonsom per jaar
Annual labour cost: total annual wage sum
- **Feitelijke arbeidsduur per jaar 2008:** 366 dagen -/- zaterdagen, zondagen, feestdagen, vakantiedagen, adv-dagen, ziekteverzuim en kort verzuim, plus overwerk
Annual hours of effective work 2008: 366 days -/- Saturdays, Sundays, public holidays, holidays, paid leave, absenteeism + overtime
- **Theoretische arbeidsduur 2008:** 366 dagen -/- zaterdagen, zondagen, feestdagen, vakantiedagen en adv-dagen
Theoretical annual hours of work: 366 days -/- Saturdays, Sundays, public holidays, holidays, paid leave
- **Koopkracht:** refereert aan de OECD PPP en de Wereldbank methodologie
Salary purchasing power: Referred to the OECD methodology and to the WORLD BANK methodology

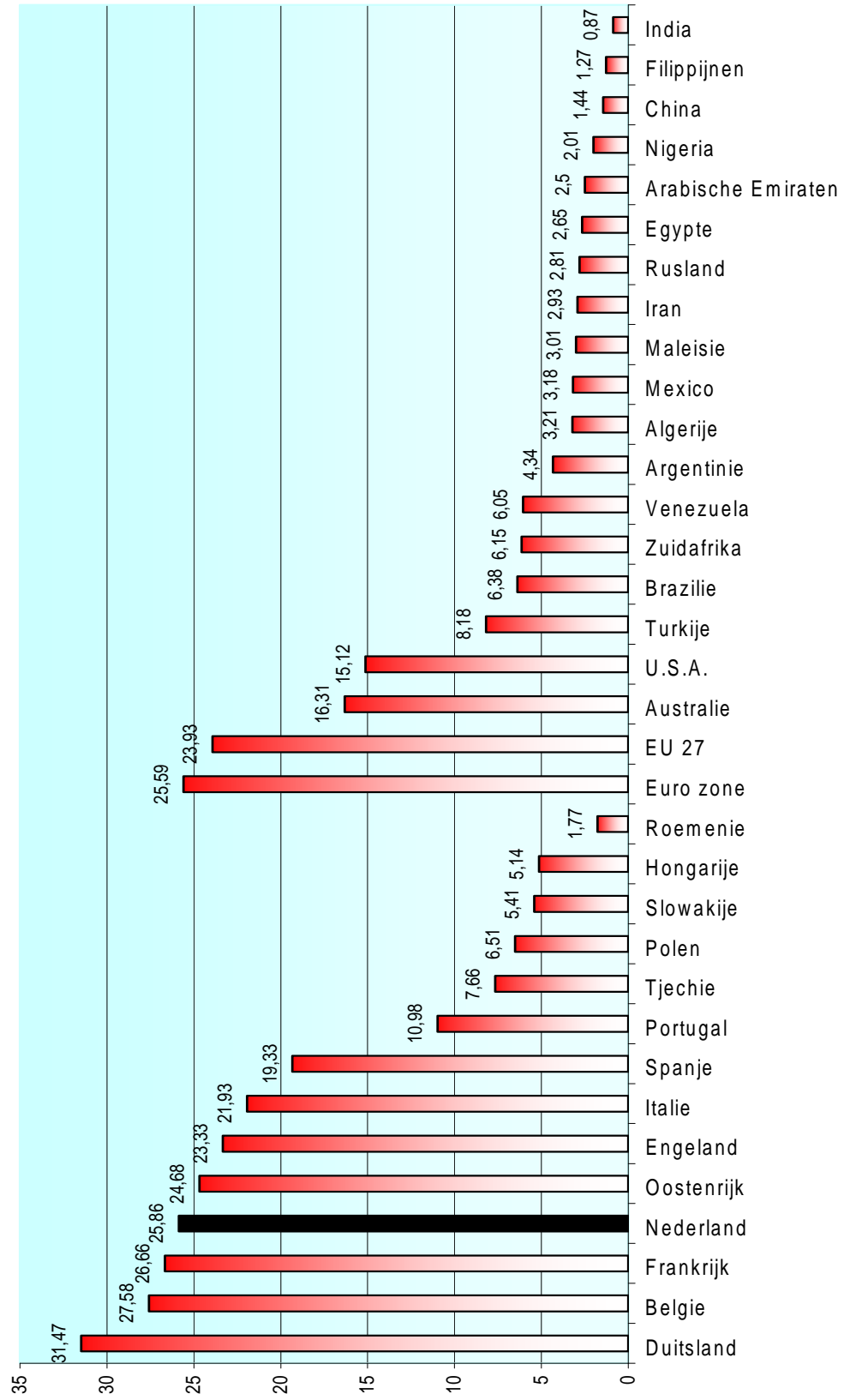
HOOFDSTUK 1

LONEN EN LOONKOSTEN

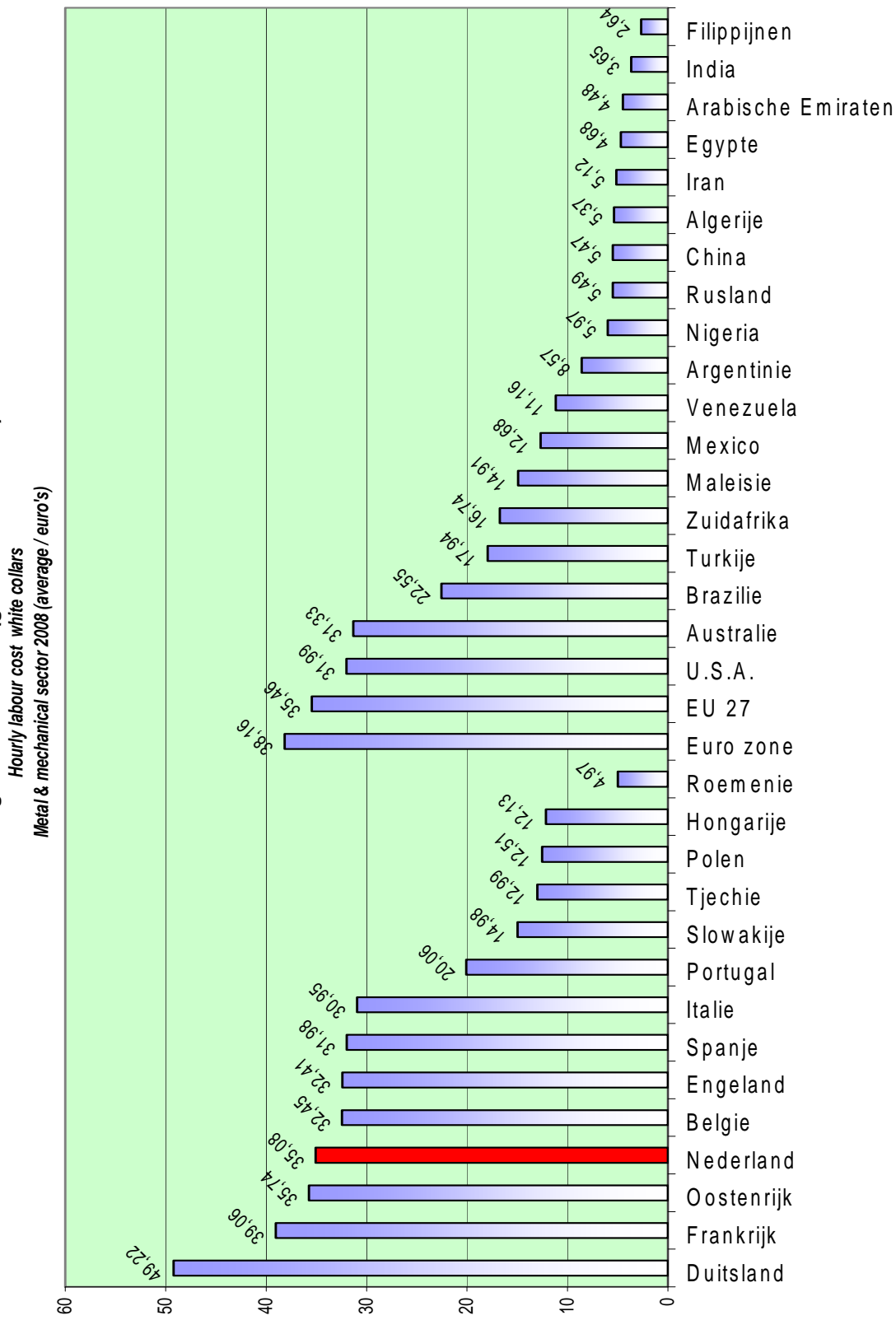
WAGES AND WAGECOST

**-5-
Uurloonkosten 2008 PRODUCTIEPERSONEEL
Technologische Industrie (gemiddeld / Euro's)**

*Hourly labour cost blue collars
Metal & mechanical sector 2008 (average / euro's)*

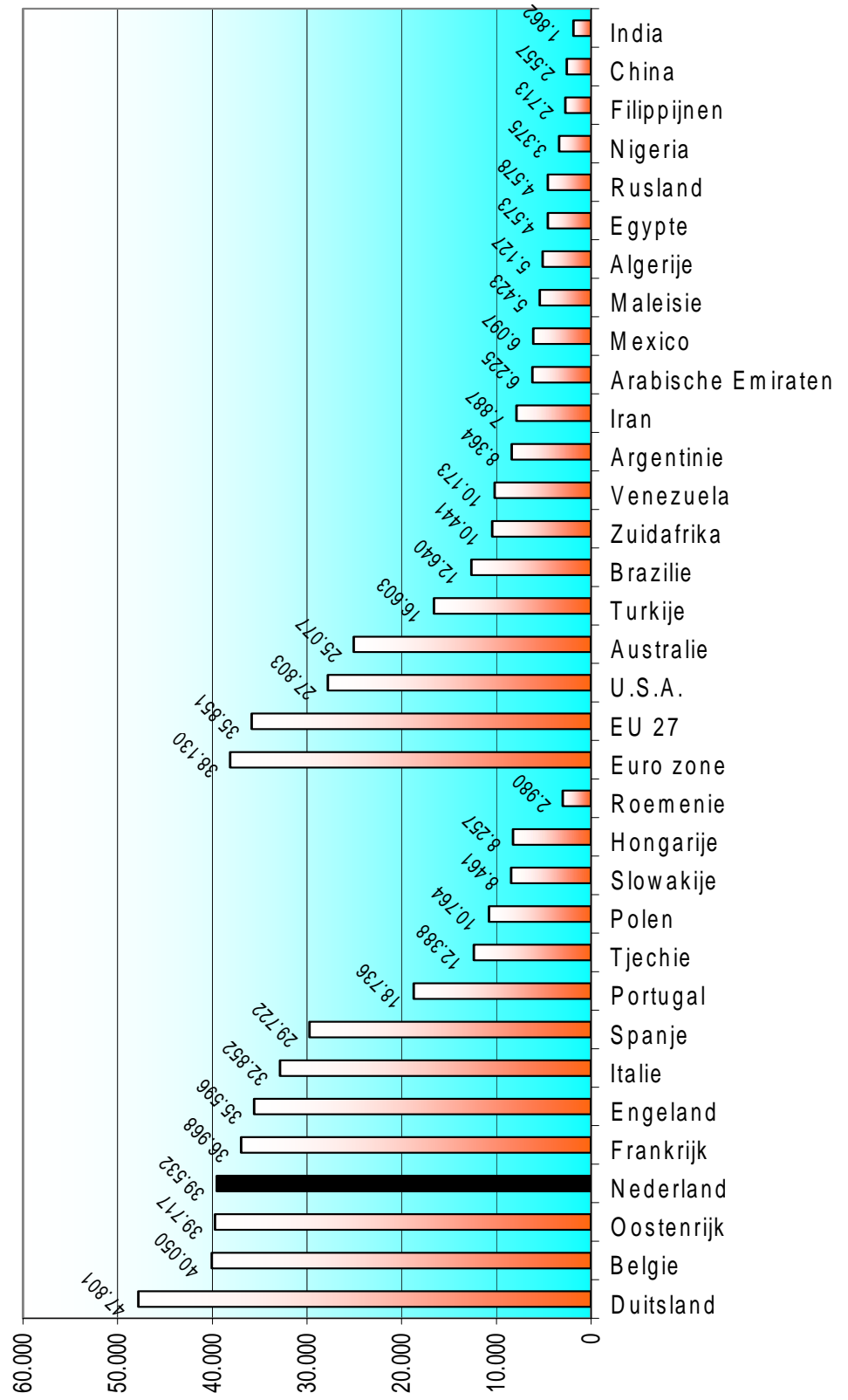
**-9-
Uurloonkosten 2008 KANTOORPERSONEEL
Technologische Industrie (gemiddeld / Euro's)**

-7-

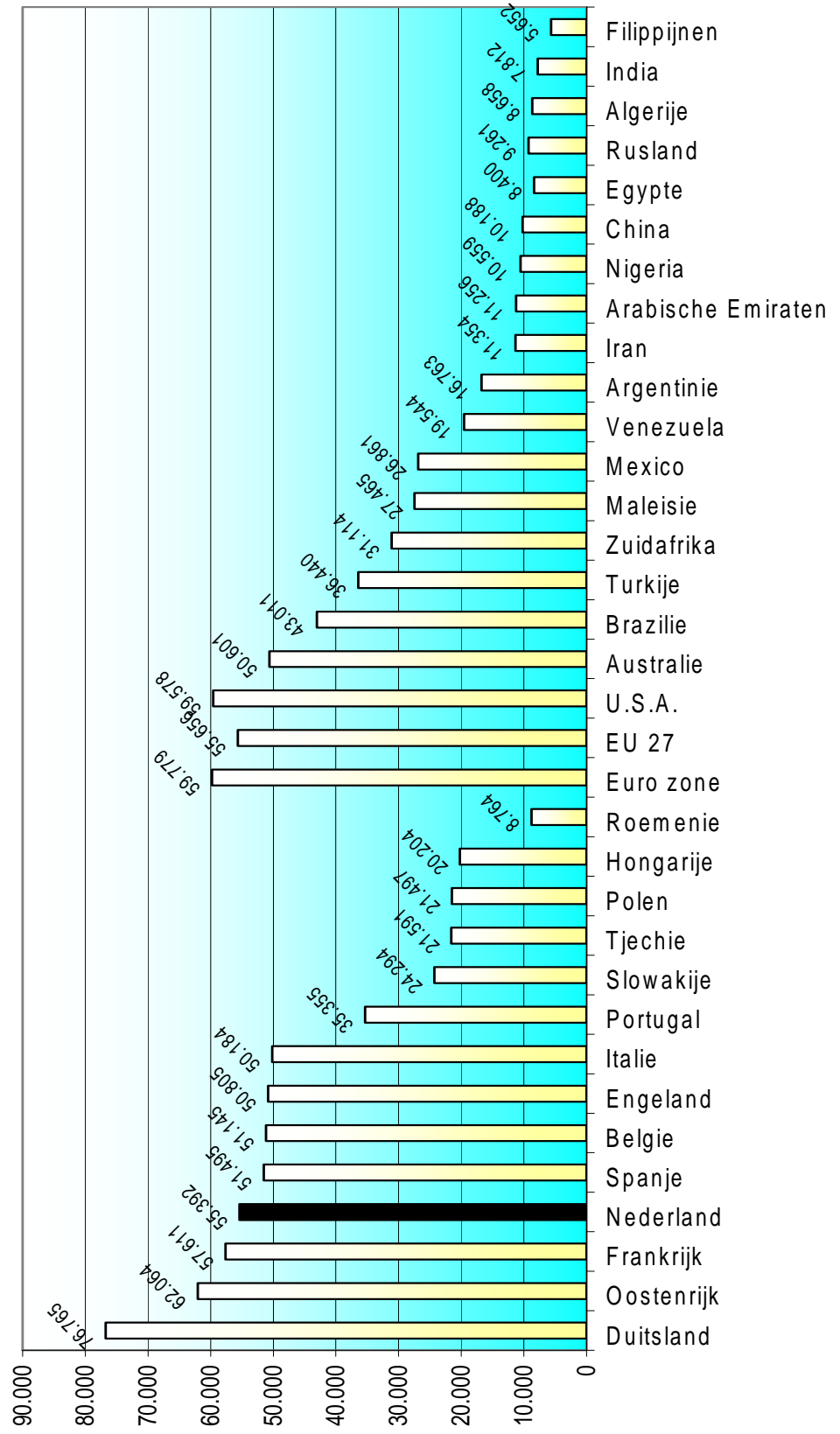
Jaarloonkosten 2008 PRODUCTIEPERSONEEL Technologische Industrie (gemiddeld / Euro's)

Annual labour cost blue collars
Metal & mechanical industry 2008 (average / euro's)

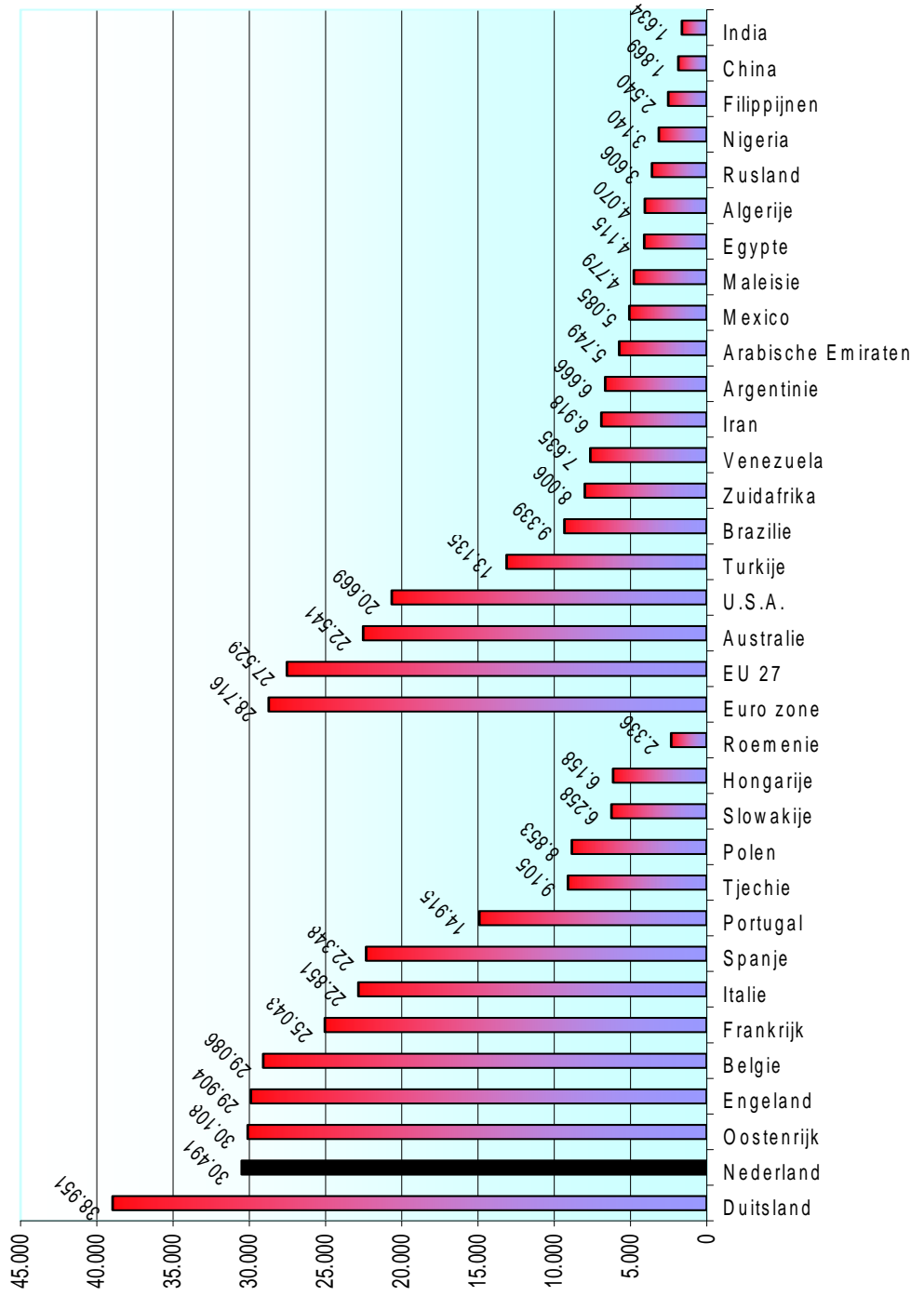
Jaarloonkosten 2008 KANTOORPERSONEEL Technologische Industrie (gemiddeld / Euro's)

Annual labour cost white collars
Metal & mechanical industry 2008 (average / euro's)

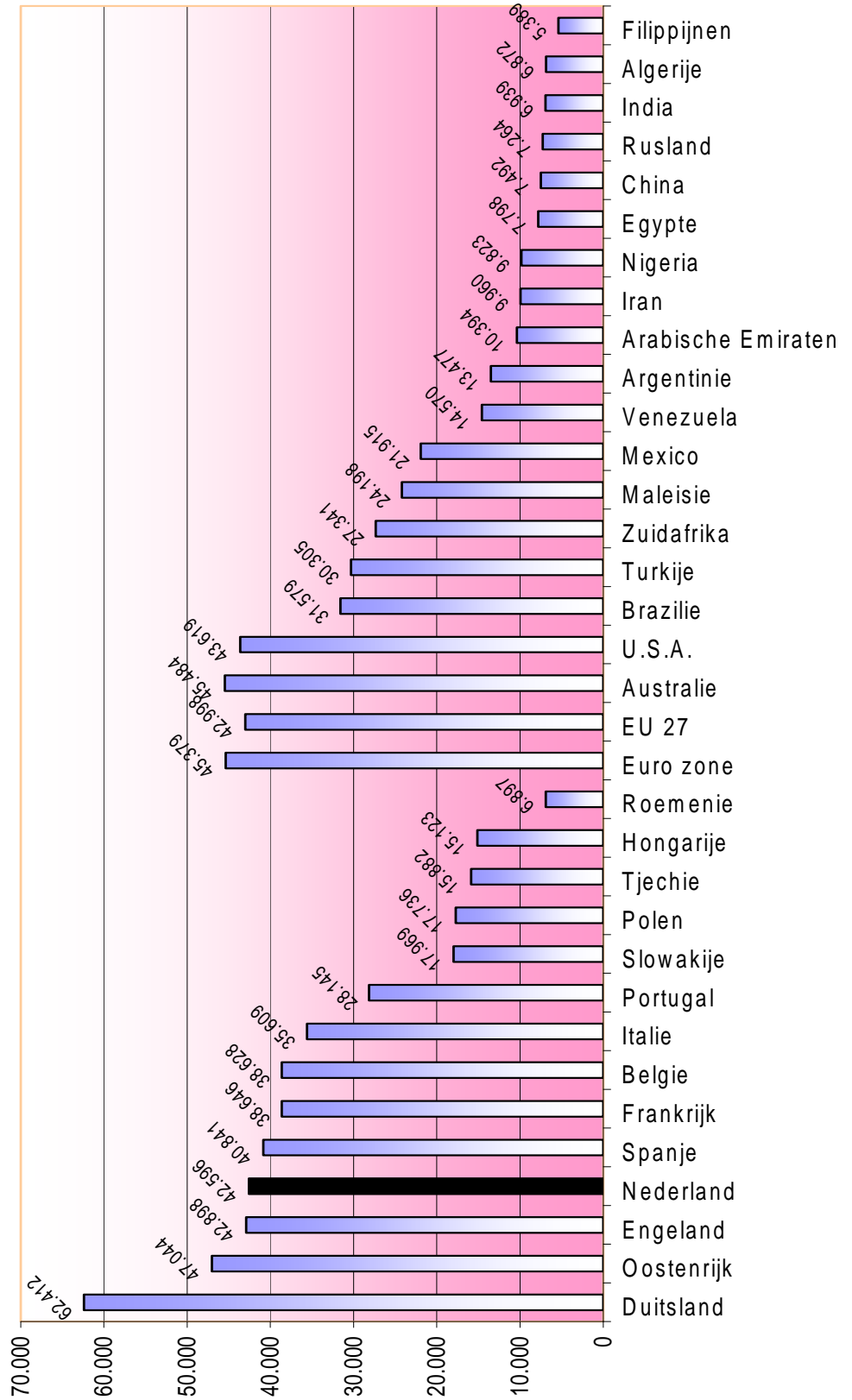
**Bruto Jaarloon 2008 PRODUCTIEPERSONEEL
Technologische Industrie (gemiddeld / Euro's)**

*Annual gross salary blue collars
Metal & mechanical industry 2008 (average / euro's)*

**-10-
Bruto Jaarloon 2008 KANTOORPERSONEEL
Technologische industrie (gemiddeld / Euro's)**

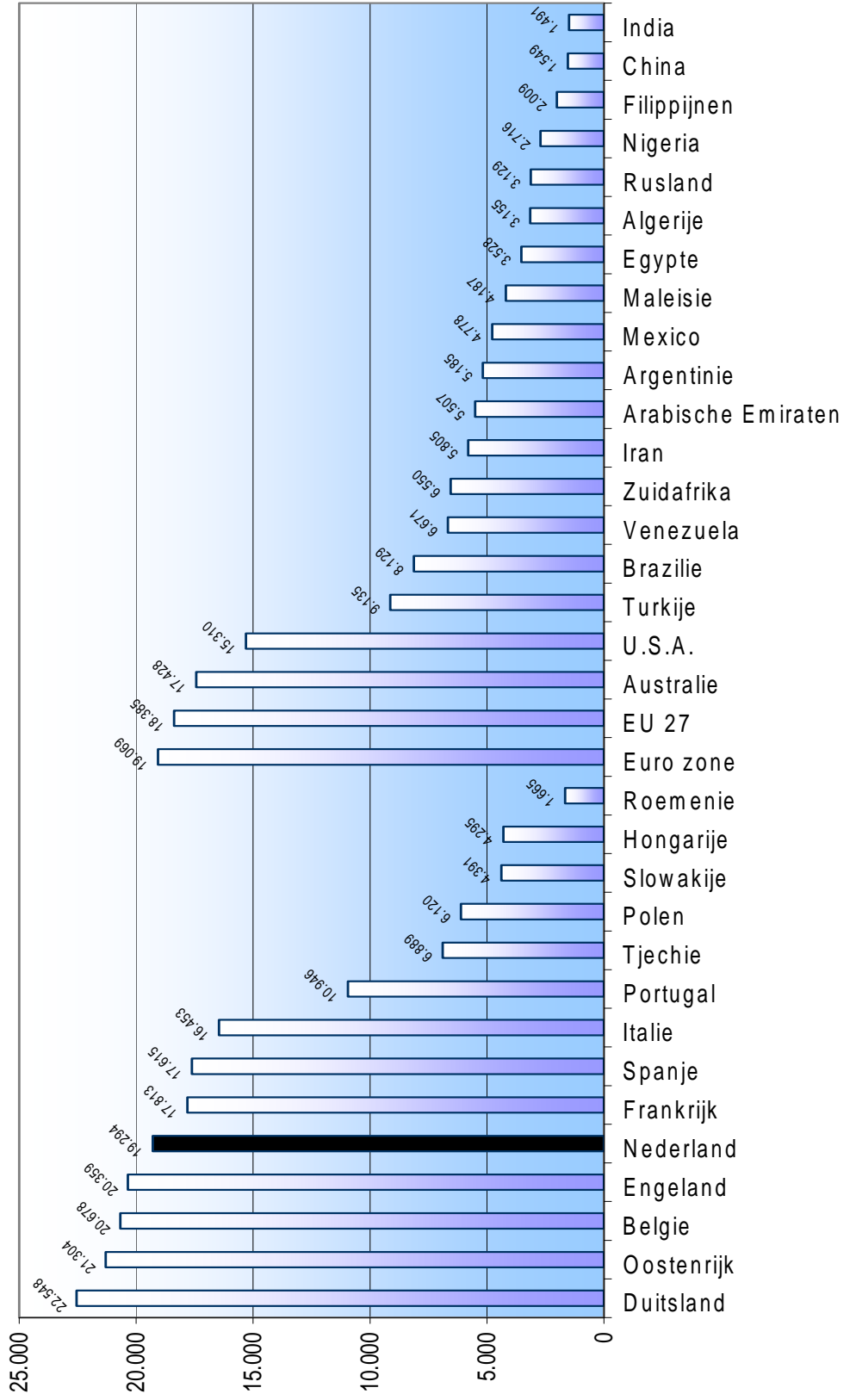
*Annual gross salary white collars
Metal & mechanical industry 2008 (average / euro's)*

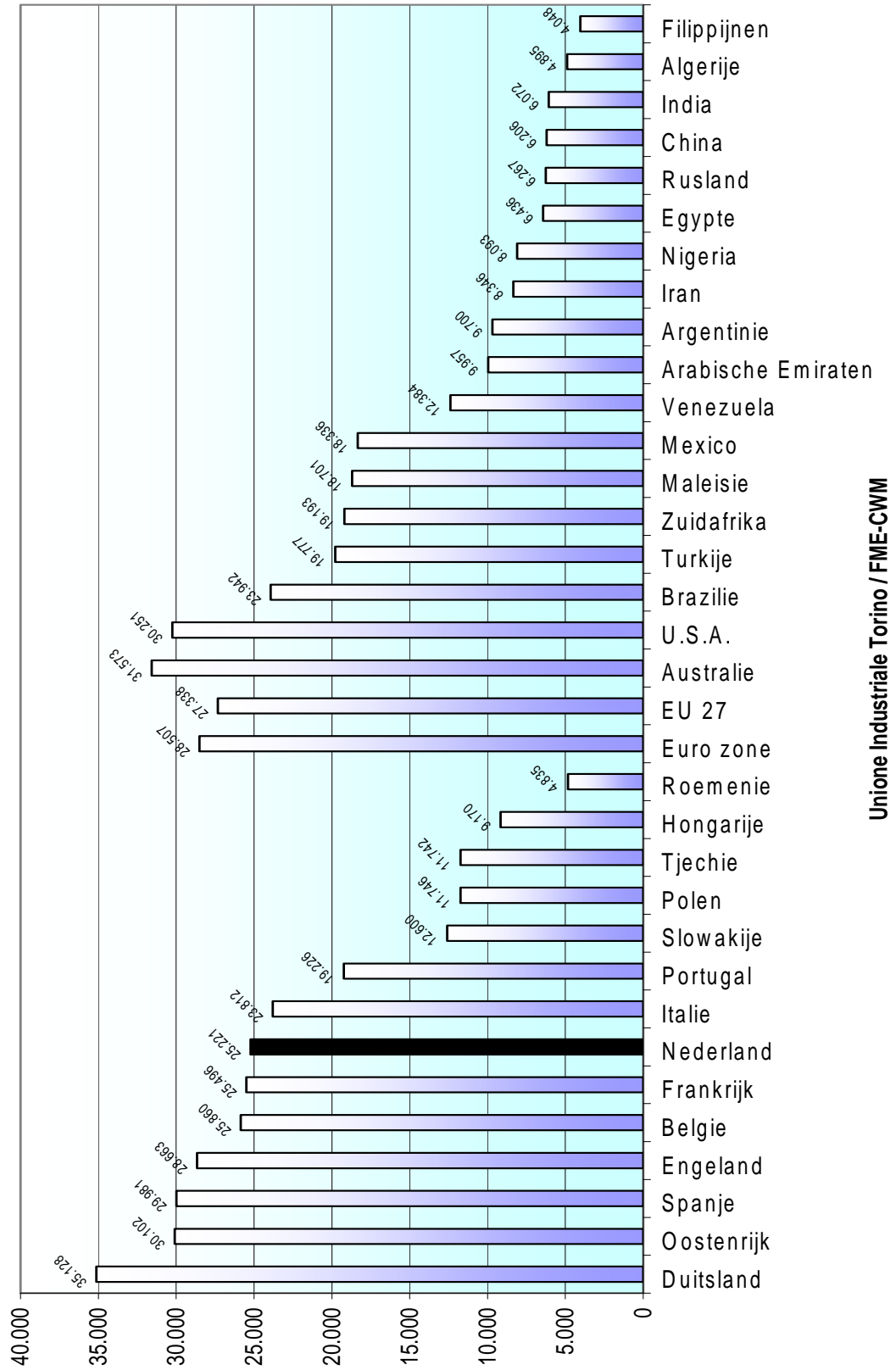
**Netto Jaarloon 2008 PRODUCTIEPERSONEEL
Technologische industrie (gemiddeld / Euro's)**

Annual net salary blue collars

Metal & mechanical industry 2008 (average / euro's)

-12-
Netto Jaarloon 2008 KANTOORPERSONEEL
Technologische Industrie (gemiddeld / Euro's)
Annual net salary white collars
Metal & mechanical industry 2008 (average / euro's)

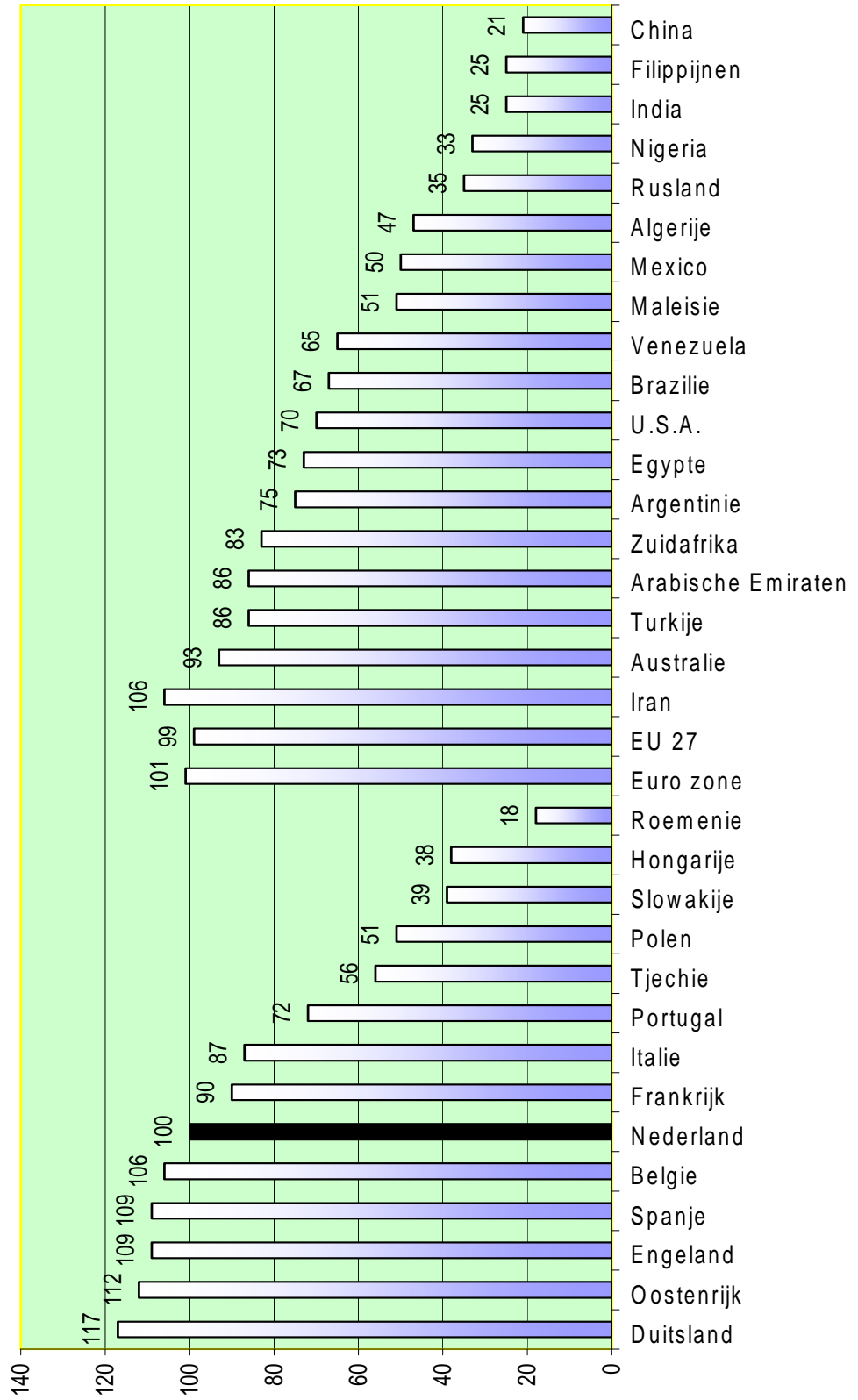

Koopkracht PRODUCTIEPERSONEEL (methode OECD/wereldbank)

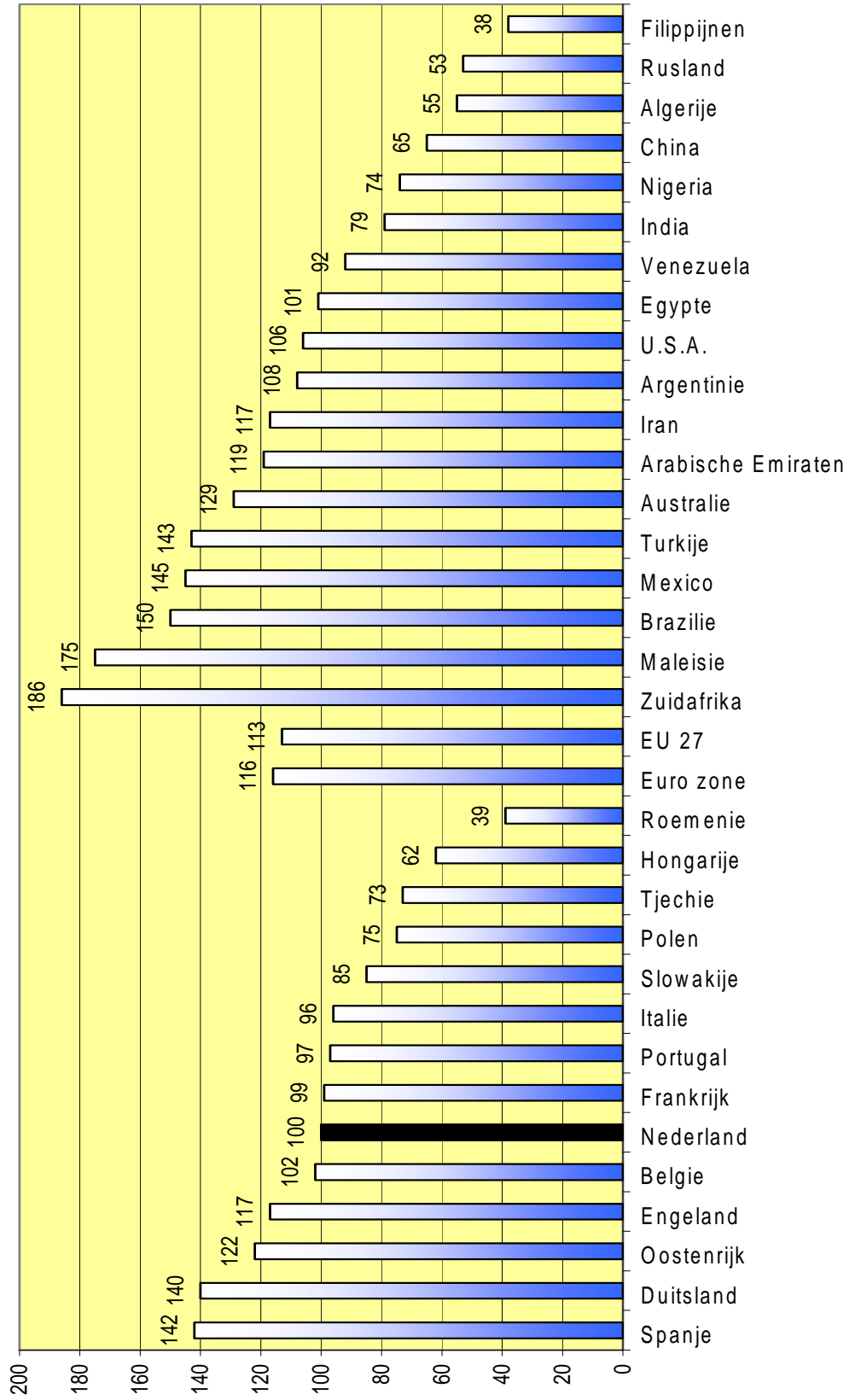
Technologische Industrie 2008 (index)

Salary purchasing power blue collars (method OECD/World Bank)

Metal & mechanical industry 2008 (index)

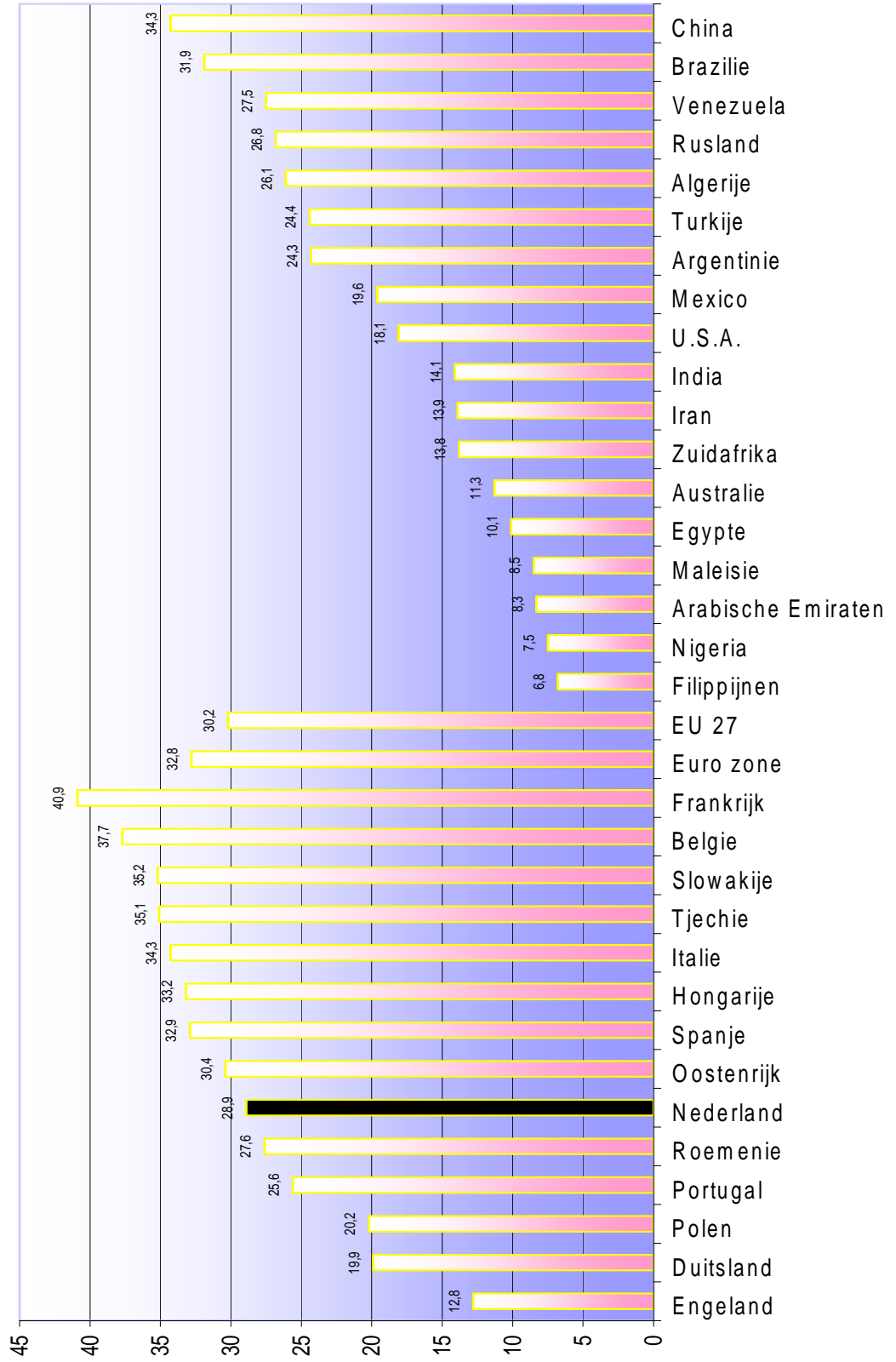

-14-
Koopkracht KANTOORPERSONEEL (Methode OECD / Wereldbank)
Technologische Industrie 2008 (index)
Salary purchasing power white collars (method OECD / World Bank)
Metal & mechanical industry 2008 (index)

**-15-
Werkgeversbijdragen Sociale Zekerheid 2008 (%)**

Social contributions 2008 (%)

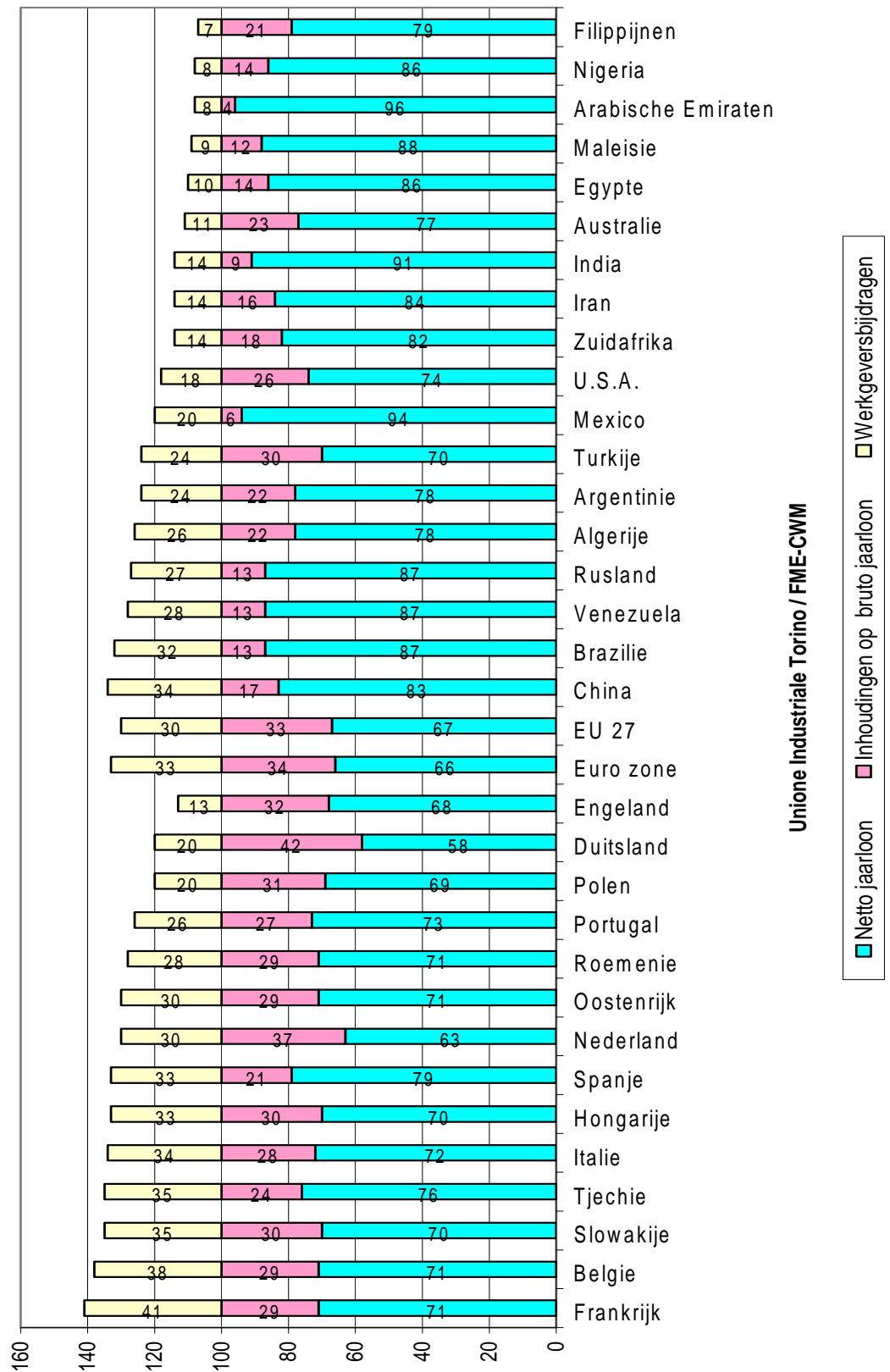

**WIG PRODUCTIEPERSONEEL
TECHNOLOGISCHE INDUSTRIE 2008 (GEMIDDELD)**

*BLUE COLLARS COMPANY LABOUR COST / WORKER NET SALARY
METAL & MECHANICAL INDUSTRY*

	Netto jaarloon	Bruto jaarloon	Werkgevers lasten		Netto jaarloon	Bruto jaarloon	Werkgevers Lasten
Duitsland	22.548	38.951	46.702	Duitsland	58	100	120
Nederland	19.294	30.491	39.303	Nederland	63	100	130
Oostenrijk	21.304	30.108	39.261	Oostenrijk	71	100	130
Engeland	20.359	29.904	33.732	Engeland	68	100	113
Belgie	20.678	29.086	40.051	Belgie	71	100	138
Frankrijk	17.813	25.043	35.286	Frankrijk	71	100	141
Italie	16.453	22.851	30.689	Italie	72	100	134
Spanje	17.615	22.348	29.700	Spanje	79	100	133
Portugal	10.946	14.915	18.733	Portugal	73	100	126
Tjechie	6.889	9.105	12.301	Tjechie	76	100	135
Polen	6.120	8.853	10.641	Polen	69	100	120
Slowakije	4.391	6.258	8.461	Slowakije	70	100	135
Hongarije	4.295	6.158	8.209	Hongarije	70	100	133
Roemenie	1.665	2.336	2.981	Roemenie	71	100	128
Euro zone	19.069	28.716	38.135	Euro zone	66	100	133
EU 27	18.385	27.529	35.843	EU 27	67	100	130
Australie	17.428	22.541	25.088	Australie	77	100	111
U.S.A.	15.310	20.669	24.410	U.S.A.	74	100	118
Turkije	9.135	13.135	16.340	Turkije	70	100	124
Brazilië	8.129	9.339	12.318	Brazilië	87	100	132
Zuidafrika	6.550	8.006	9.111	Zuidafrika	82	100	114
Venezuela	6.671	7.635	9.735	Venezuela	87	100	128
Iran	5.805	6.918	7.880	Iran	84	100	114
Argentinië	5.185	6.666	8.286	Argentinië	78	100	124
Arab.Emiraten	5.507	5.749	6.226	Arab.Emiraten	96	100	108
Mexico	4.778	5.085	6.082	Mexico	94	100	120
Maleisie	4.187	4.779	5.185	Maleisie	88	100	109
Egypte	3.528	4.115	4.531	Egypte	86	100	110
Algerije	3.155	4.070	5.132	Algerije	78	100	126
Rusland	3.129	3.606	4.572	Rusland	87	100	127
Nigeria	2.716	3.140	3.376	Nigeria	86	100	108
Filippijnen	2.009	2.540	2.713	Filippijnen	79	100	107
China	1.549	1.869	2.510	China	83	100	134
India	1.491	1.634	1.864	India	91	100	114

Wig PRODUCTIEPERSONEEL
Technologische industrie 2008 (gemiddeld %)
Blue collars company labour cost / worker net salary
Metal & mechanical industry 2008 (average %)

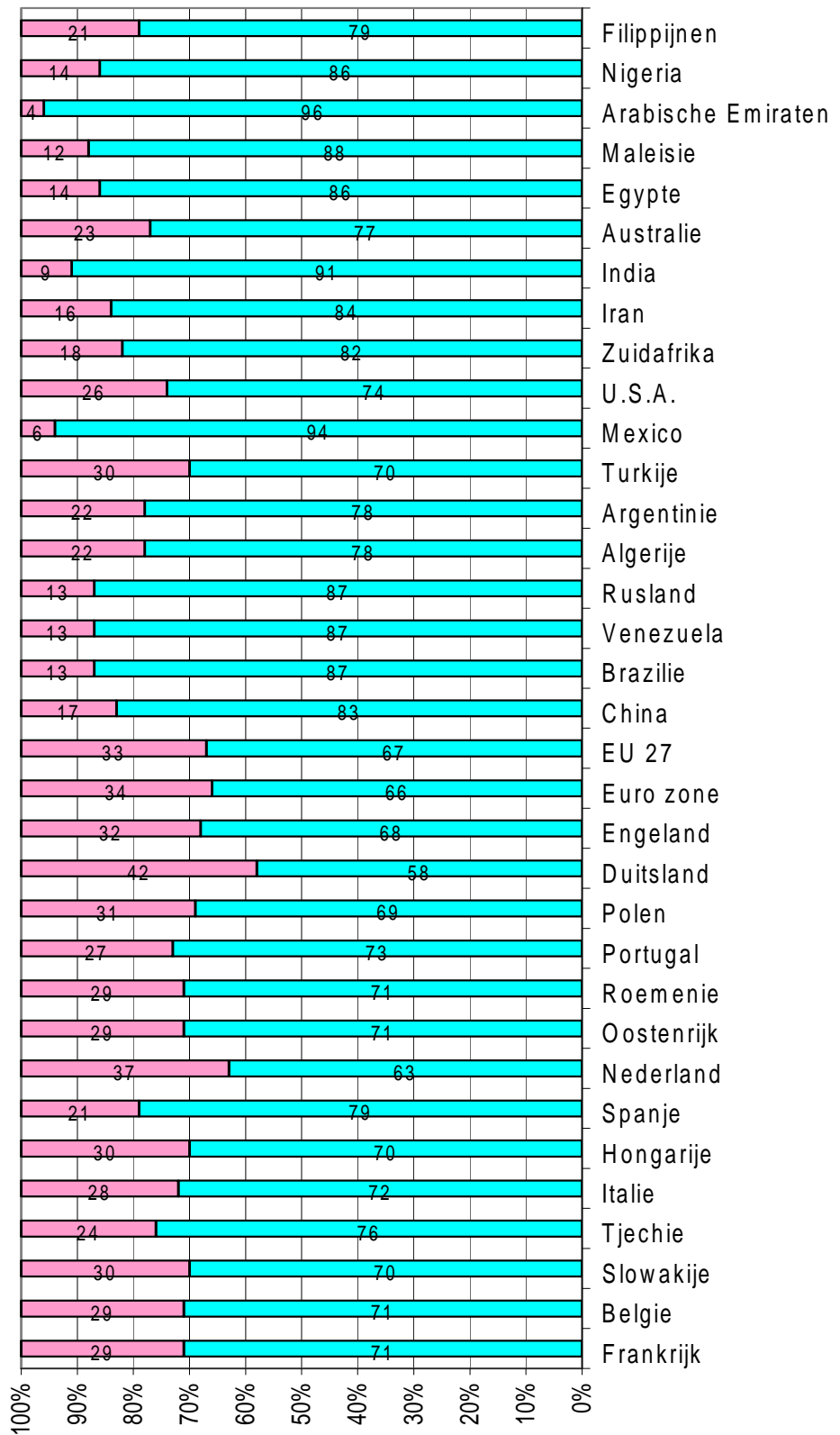

Unione Industriale Torino / FIME-CWIM

Inhoudingen op bruto jaarloon PRODUCTIEPERSONEEL

Technologische industrie 2008 (gemiddeld %)

*Deduction gross annual salary blue collars
Metal & mechanical industry 2008 (average %)*

Unione Industriale Torino / FME-CWM

■ Netto jaarloon ■ Inhoudingen op bruto jaarloon

**WIG KANTOORPERSONEEL
TECHNOLOGISCHE INDUSTRIE 2008 (GEMIDDELD)**

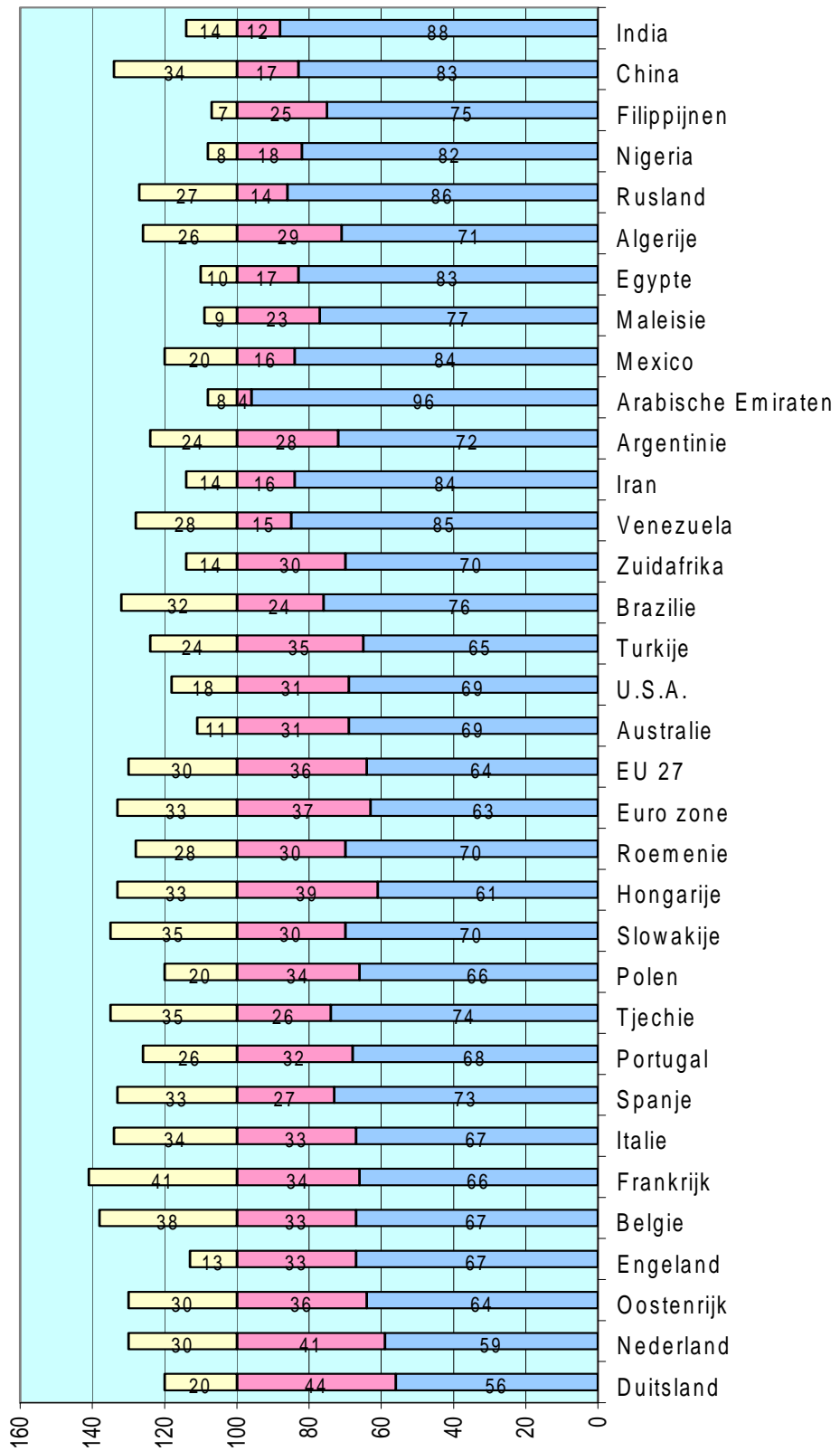
*WHITE COLLARS COMPANY LABOUR COST / WORKER NET SALARY
METAL & MECHANICAL INDUSTRY*

	Netto jaarloon	Bruto jaarloon	Werkgevers lasten		Netto jaarloon	Bruto jaarloon	Werkgevers Lasten
Duitsland	35.128	62.412	70.401	Duitsland	56	100	120
Nederland	25.221	42.596	54.906	Nederland	59	100	130
Oostenrijk	30.102	47.044	61.345	Oostenrijk	64	100	130
Engeland	28.663	42.898	48.389	Engeland	67	100	113
Belgie	25.860	38.628	53.191	Belgie	67	100	138
Frankrijk	25.396	38.646	54.452	Frankrijk	66	100	141
Italie	23.812	35.609	47.823	Italie	67	100	134
Spanje	29.981	40.841	54.278	Spanje	73	100	133
Portugal	19.226	28.145	35.350	Portugal	68	100	126
Tjechie	11.742	15.882	21.457	Tjechie	74	100	135
Polen	11.746	17.736	21.319	Polen	66	100	120
Slowakije	12.600	17.969	24.294	Slowakije	70	100	135
Hongarije	9.170	15.123	20.159	Hongarije	61	100	133
Roemenie	4.835	6.897	8.801	Roemenie	70	100	128
Euro zone	28.507	45.379	60.263	Euro zone	63	100	133
EU 27	27.338	42.998	55.983	EU 27	64	100	130
Australie	31.573	45.484	50.624	Australie	69	100	111
U.S.A.	30.251	43.619	51.514	U.S.A.	69	100	118
Turkije	19.777	30.305	37.700	Turkije	65	100	124
Brazilië	23.942	31.579	41.653	Brazilië	76	100	132
Zuidafrika	19.193	27.341	31.114	Zuidafrika	70	100	114
Venezuela	12.384	14.570	18.577	Venezuela	85	100	128
Iran	8.346	9.960	11.344	Iran	84	100	114
Argentinië	9.700	13.477	16.752	Argentinië	72	100	124
Arab.Emiraten	9.957	10.394	11.257	Arab.Emiraten	96	100	108
Mexico	18.336	21.915	26.210	Mexico	84	100	120
Maleisie	18.701	24.198	26.255	Maleisie	77	100	109
Egypte	6.436	7.798	8.586	Egypte	83	100	110
Algerije	4.895	6.872	8.666	Algerije	71	100	126
Rusland	6.267	7.264	9.211	Rusland	86	100	127
Nigeria	8.093	9.823	10.560	Nigeria	82	100	108
Filippijnen	4.048	5.389	5.755	Filippijnen	75	100	107
China	6.206	7.492	10.062	China	83	100	134
India	6.072	6.939	7.917	India	88	100	114

Wig KANTOORPERSONEEL

Technologische industrie 2008 (gemiddeld %)

*White collars company labour cost / worker net salary
Metal & mechanical industry 2008 (average / %)*

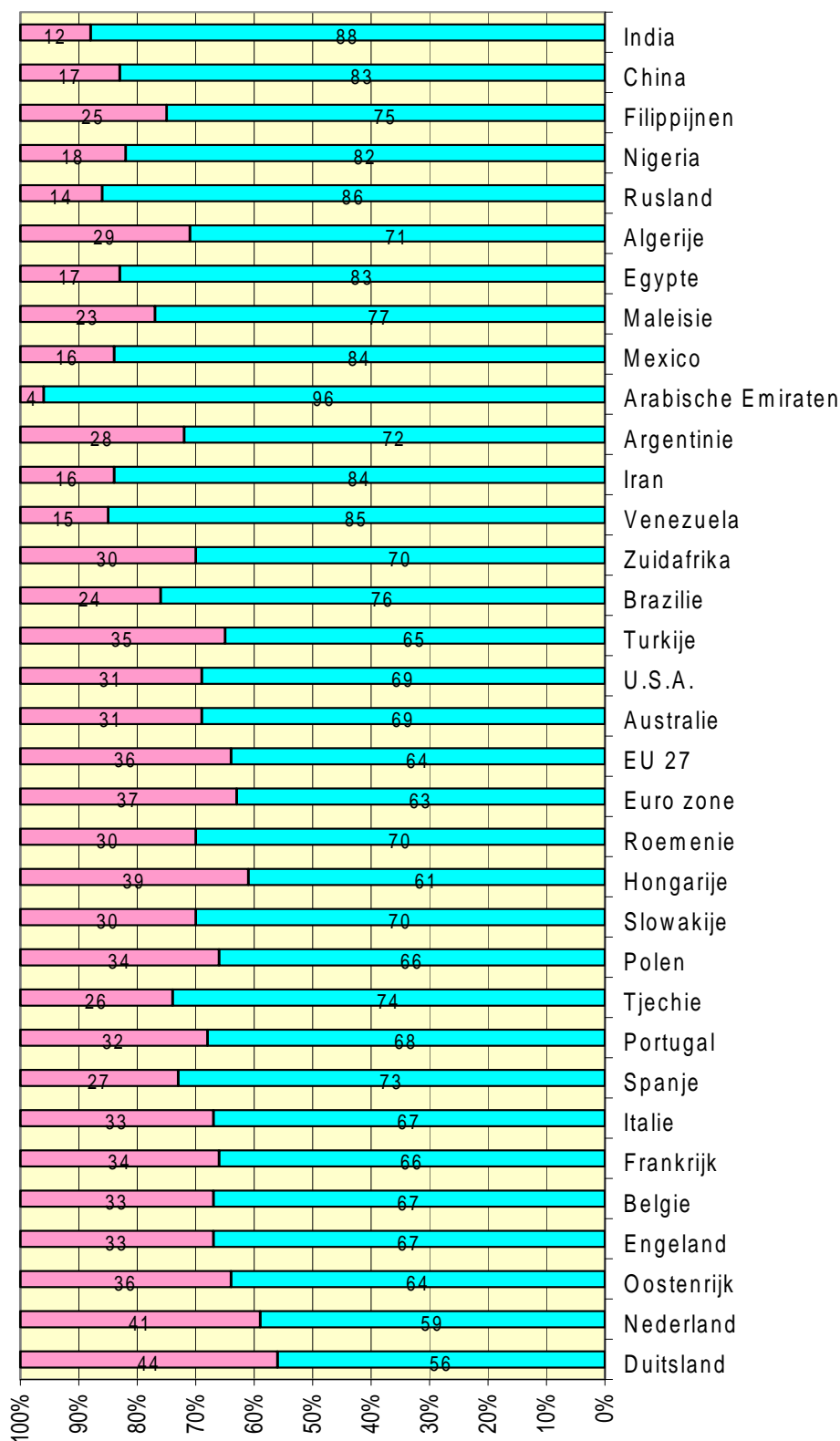

Unione Industriale Torino / FME-CWMM

**-21-
Inhoudingen op Bruto jaarloon KANTOORPERSONEEL
Technologische industrie 2008 (gemiddeld %)**

*Deduction annual gross salary white collars
Metal & mechanical industry 2008 (average %)*

Unione Industriale Torino / FIME-CWIM

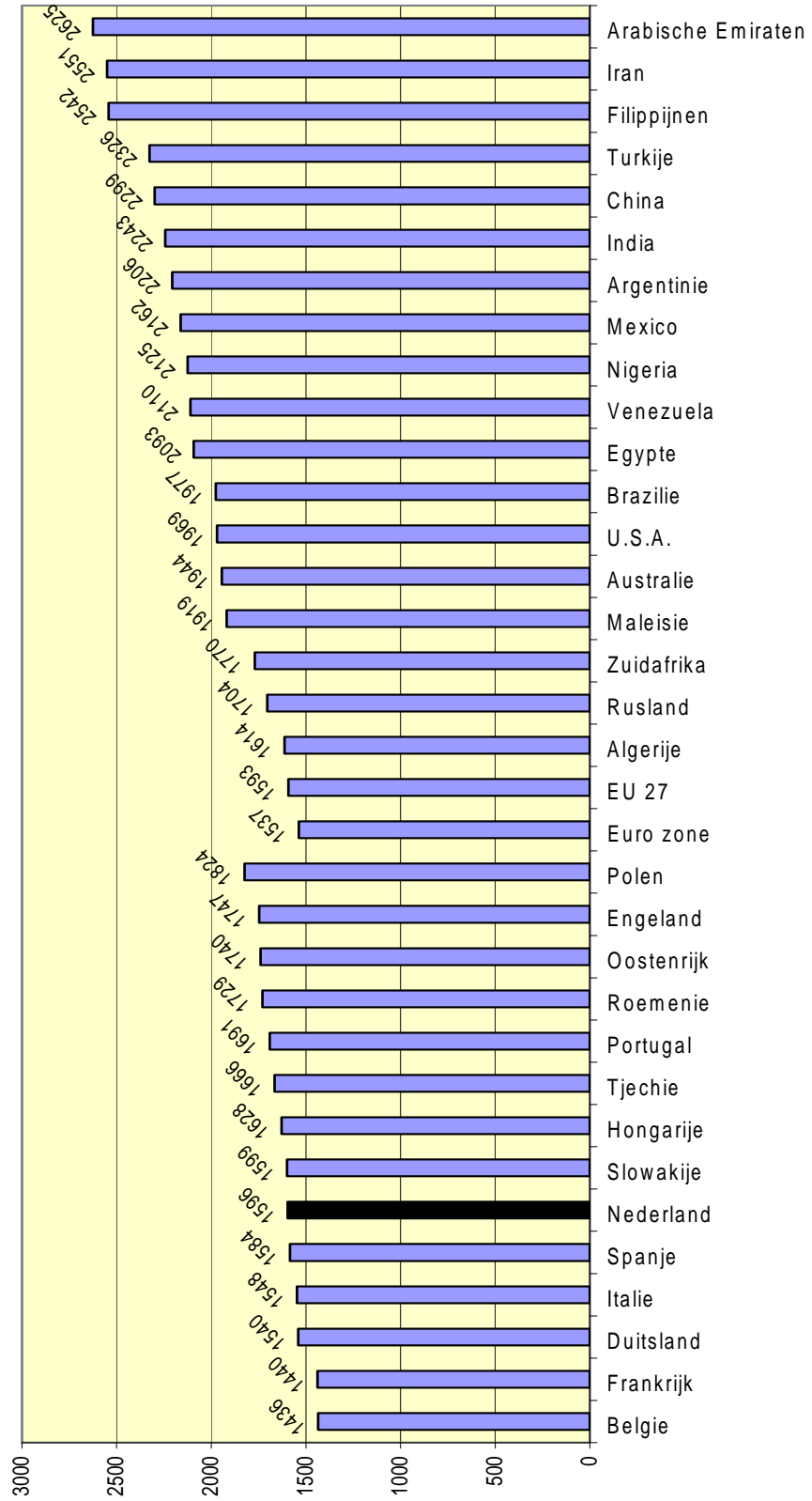
HOOFDSTUK 2

ARBEIDSDUUR

WORKING HOURS

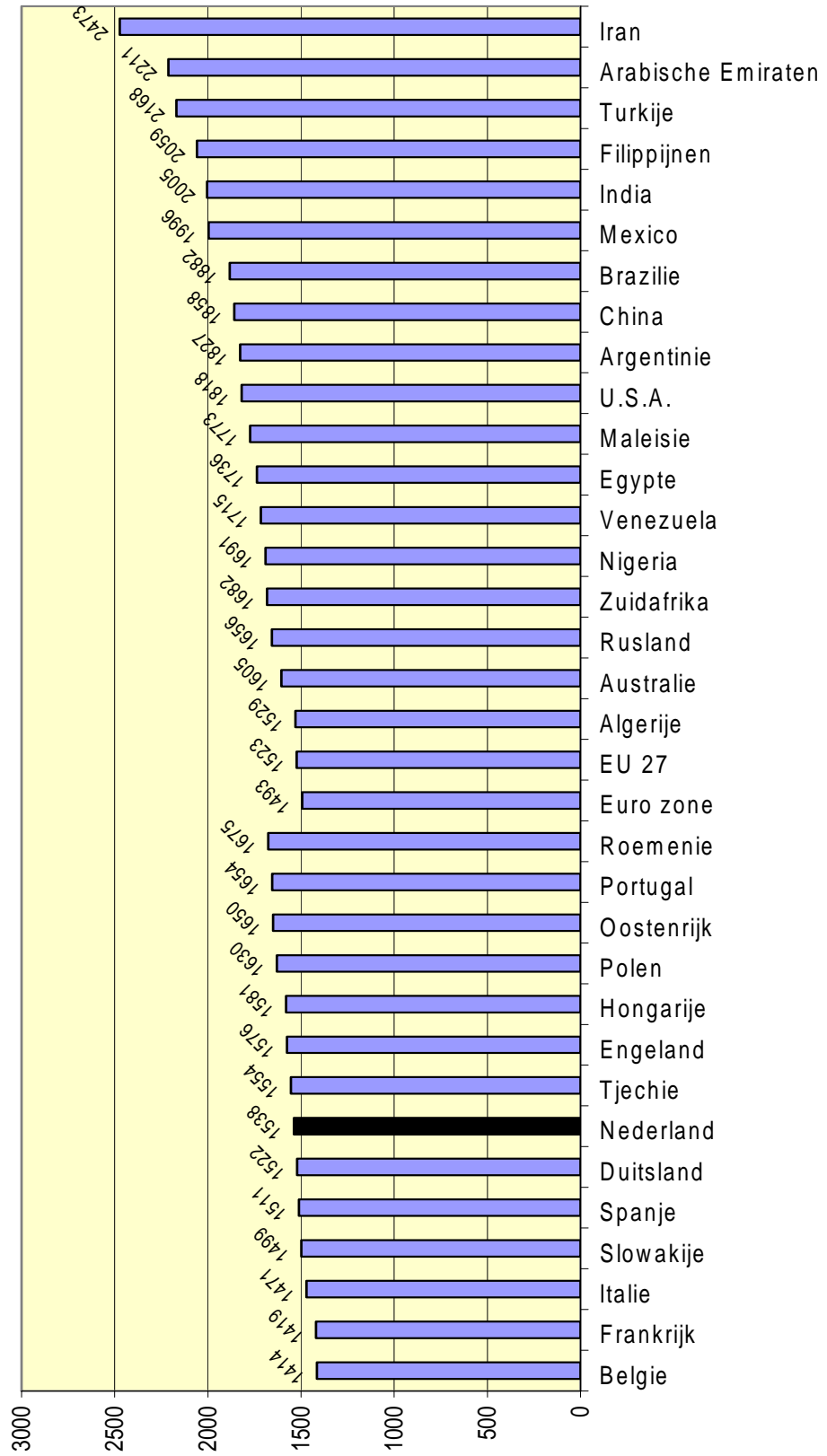
**Feitelijke arbeidsduur per jaar PRODUCTIEPERSONEEL
Technologische industrie 2008
(gemiddeld / incl. kort verzuim/ziekteverzuim en overwerk)**

*Annual hours of effective work blue collars
Metal & mechanical industry 2008 (incl.absenteeism & overtime)*

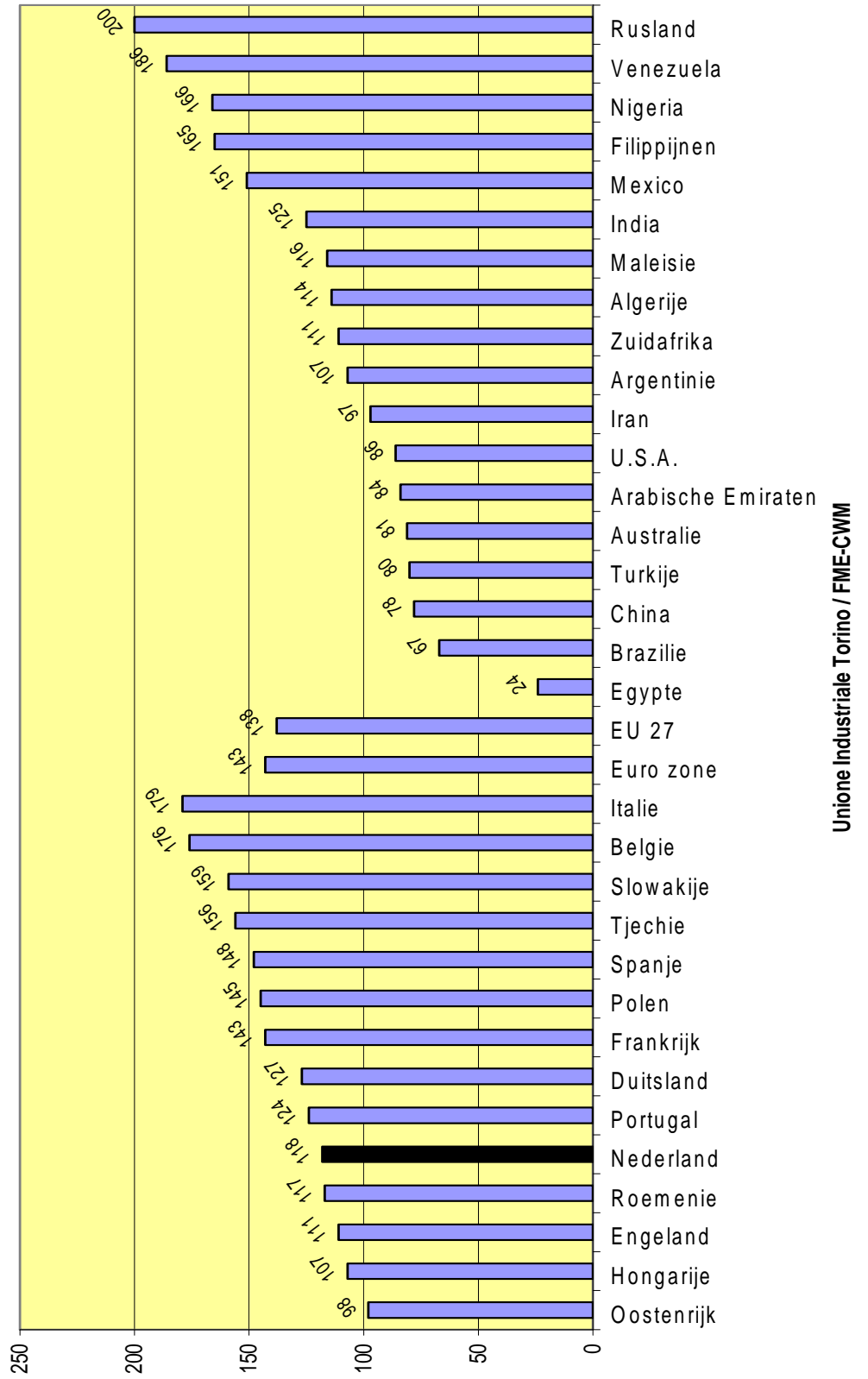
**Feitelijke arbeidsduur per jaar PRODUCTIEPERSONEEL
Technologische industrie 2008 (gemiddeld / excl. overwerk)**

*Annual hours of effective work blue collar (average, excl. overtime)
Metal & mechanical industry 2008*

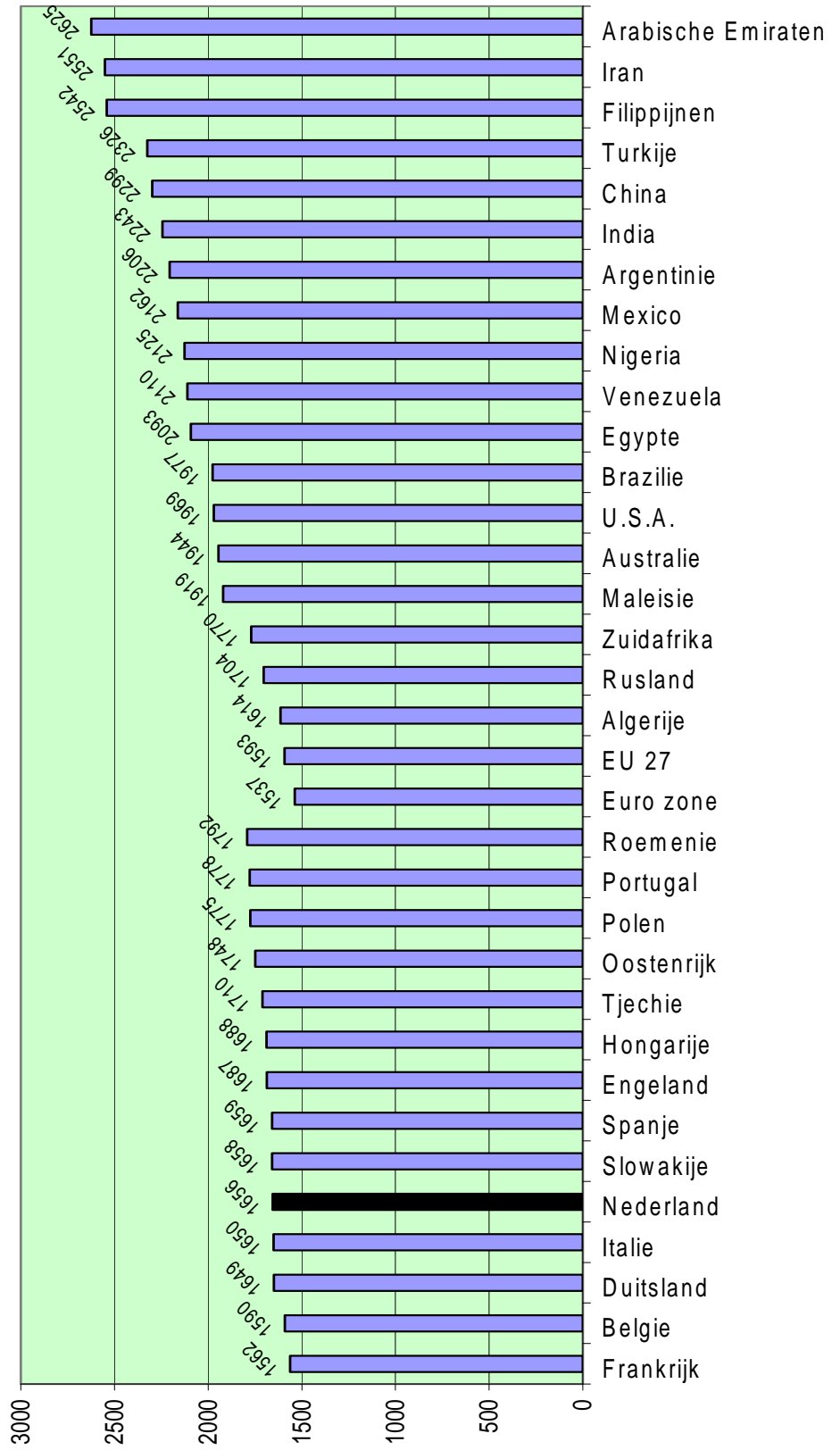
-25-
Verzuimde uren per jaar PRODUCTIEPERSONEEL
Technologische industrie 2008
(gemiddeld / ziekteverzuim+kort verzuim)

*Annual absenteeism blue collars (average)
Metal & mechanical industry 2008*

-26-
Theoretische arbeidsduur per jaar PRODUCTIEPERSONEEL
Technologische industrie 2008 (gemiddeld)

*Theoretical annual hours of work blue collars
Metal & mechanical ind. 2008 (average)*

**VAKANTIEDAGEN/FEESTDAGEN/ADV-DAGEN PRODUCTIEPERONEEL
TECHNOLOGISCHE INDUSTRIE 2008**

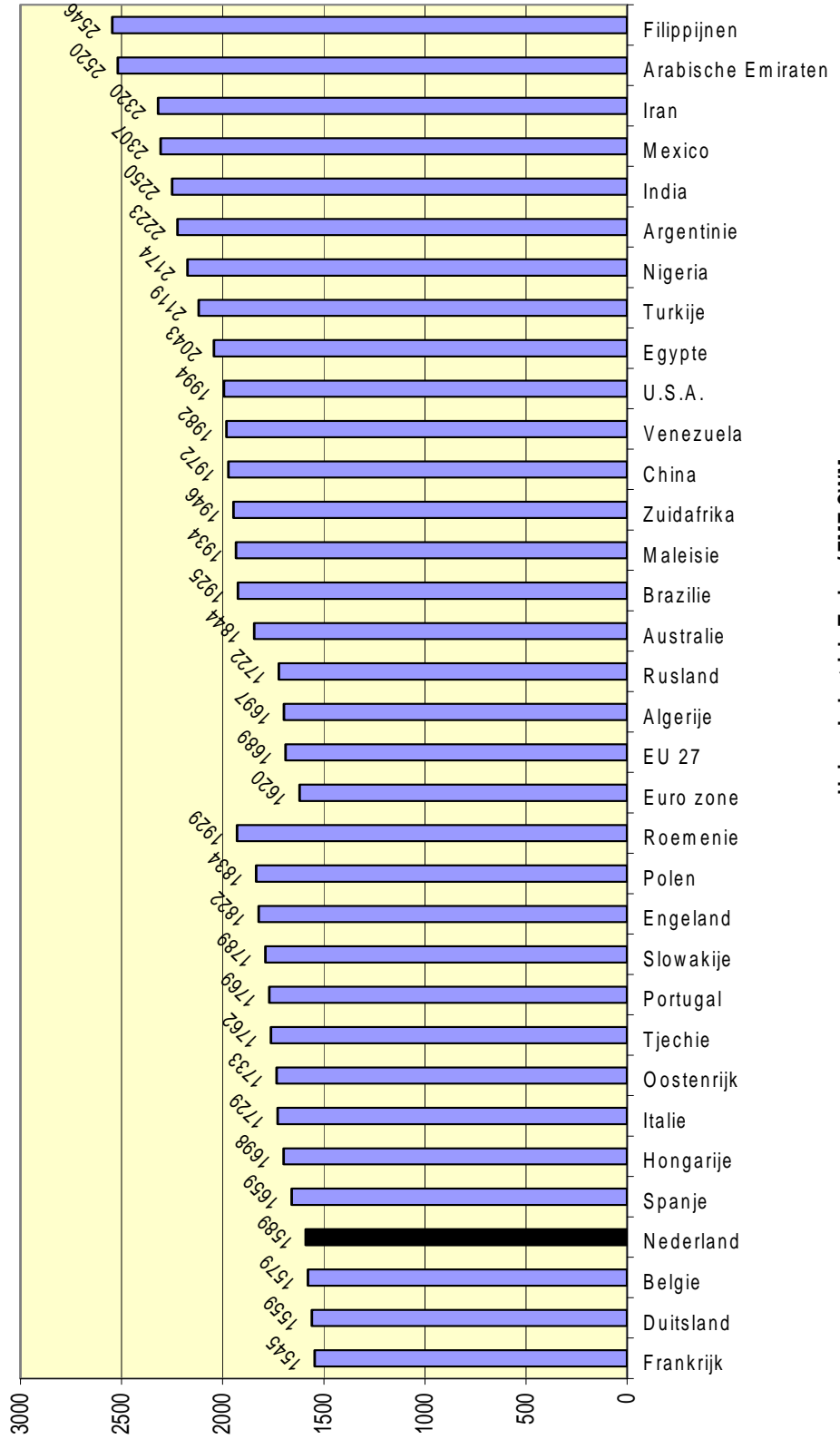
Annual public holidays, holidays and paid leave blue collars

Metal & mechanical industry 2008

	Kalender dagen	Zaterd/zon dagen	Vakantie dagen	Feest dagen	Betaald Verlof/ADV	Werkbare dagen
Frankrijk	366	104	26	8	14	214
Spanje	366	104	21	10	17	214
Nederland	366	104	25	7	14	216
Duitsland	366	104	31	8	6	217
Italie	366	104	20	9	13	220
Slowakije	366	104	20	12	9	221
Engeland	366	104	25	8	7	222
Belgie	366	104	20	8	10	224
Roemenie	366	104	20	10	8	224
Hongarije	366	104	25	8	4	225
Oostenrijk	366	104	25	10	0	227
Portugal	366	104	24	11	0	227
Tjechie	366	104	25	9	0	228
Polen	366	104	20	9	4	229
Eurozone	366	104	25	9	11	217
EU 27	366	104	25	8	10	219
Australië	366	104	20	13	10	219
Algerije	366	104	2	12	29	219
Egypte	366	104	29	13	0	220
Venezuela	366	104	19	13	1	229
Rusland	366	104	18	12	0	232
Brazilië	366	104	19	11	0	232
Nigeria	366	104	15	15	0	232
Argentinië	366	104	14	12	3	233
Maleisië	366	104	14	12	0	236
USA	366	104	14	10	0	238
Zuidafrika	366	104	11	12	0	239
China	366	104	4	11	5	242
Mexico	366	104	10	8	0	244
Arabishe Emiraten	366	78	21	12	0	255
Iran	366	52	20	17	20	257
Filippijnen	366	52	20	15	1	278
Turkije	366	52	20	12	1	281
India	366	52	2	10	18	284

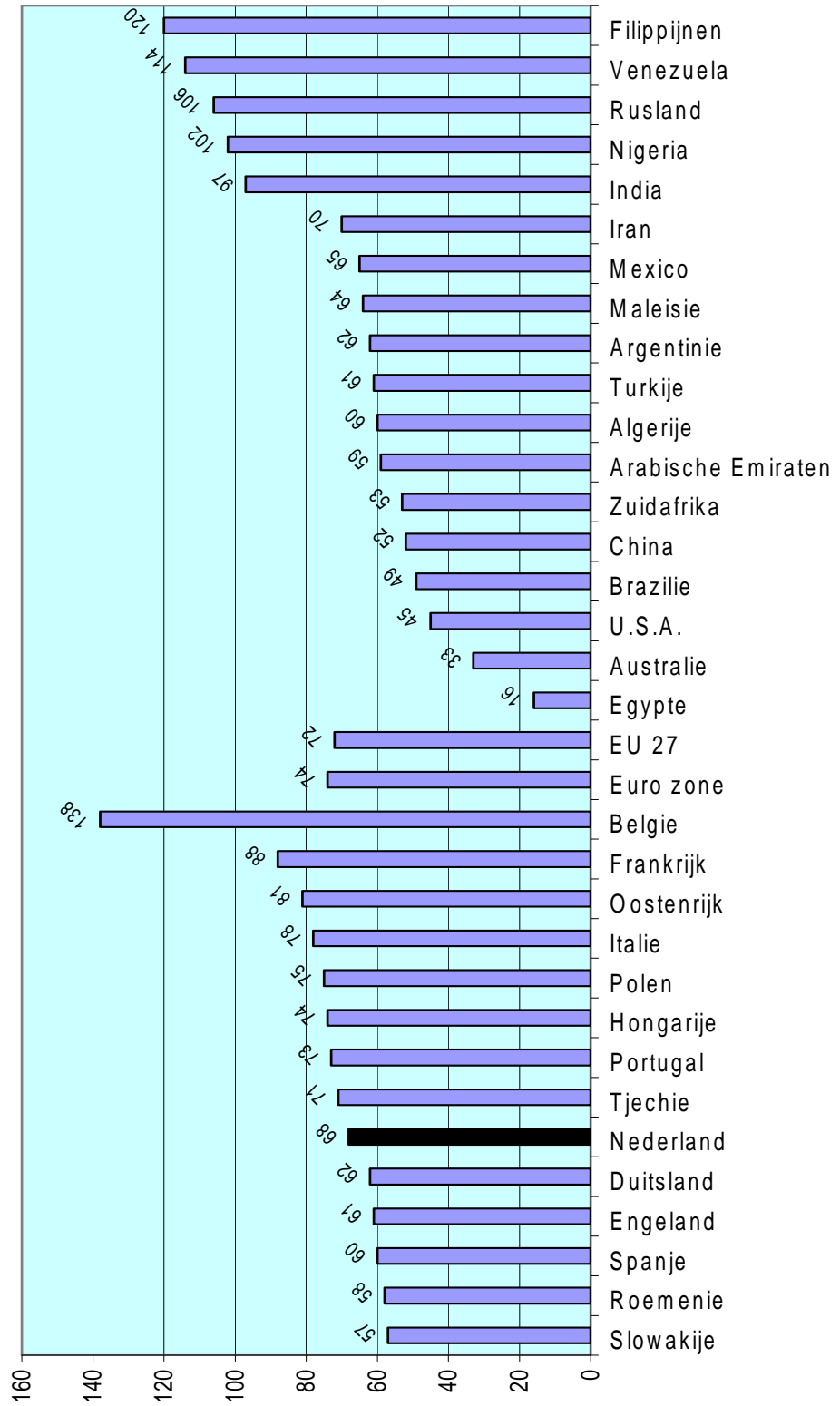
Feitelijke arbeidsduur per jaar KANTOORPERSONEEL
Technologische industrie 2008
(gemiddeld / incl. kort verzuim/ziekteverzuim en overwerk)

Annual hours of effective work white collars 2008
Metal & mechanical ind. (incl. absenteeism & overtime)

**-29-
Verzuimde uren per jaar KANTOORPERSONEEL
Technologische industrie 2008
(gemiddeld / ziekteverzuim+kort verzuim)**

*Annual absenteeism white collars (average)
Metal & mechanical industry 2008*

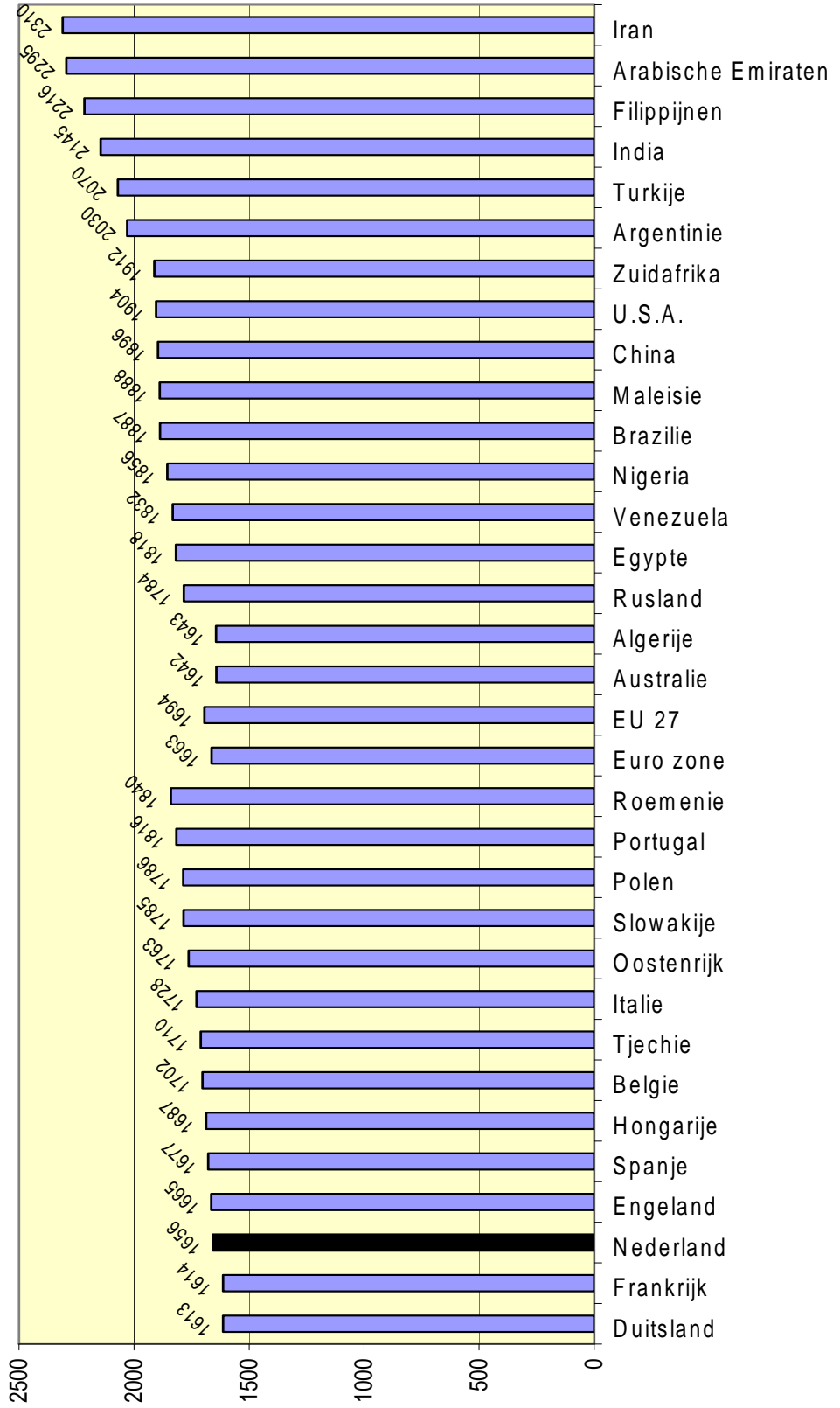

-30-

Theoretische arbeidsduur per jaar KANTOORPERSONEEL

Technologische industrie 2008 (gemiddeld)

*Theoretical annual hours of work white collars
Metal & mechanical industry 2008 (average)*

Unione Industriale Torino / FME-CWM